

2023-01-19

Handläggare
Mira Hansson
Telefon:08-508 22 141

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2023-03-23

Verksamhetsberättelse 2022

Aspuddens förskolor

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
Aspuddens förskolor
Rektor Mira Hansson

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	4
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	4
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	4
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	10
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	13
Uppföljning av ekonomi	18
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	18
Investeringar	18
Medel för lokaländamål.....	18
Övrigt.....	18
Systematiskt kvalitetsarbete.....	18
Övrigt	18

Bilagor

Bilaga 1: Atgarder VoR Aspuddens förskolor 2022

Sammanfattande analys

Verksamhetsbeskrivning

Aspuddens förskolors uppdrag är att erbjuda en lustfylld och likvärdig utbildning för barn i åldrarna 1-6 år utifrån förskolans styrdokument. Målgruppen är förskolebarn och deras vårdnadshavare.

Aspuddens förskolor består av förskolorna Flyttfågeln, Grågåsen, Korpen och Sjöberget. Under sommaren 2022 har vi flyttat över Gladans verksamhet till förskolan Flyttfågeln. Till hösten har vi ett vikande barnunderlag med enbart cirka 340 barn inskrivna trots möjligheten att ta emot ca 420 barn.

Aspuddens förskolor leds av en rektor som till sin hjälp har två biträdande rektorer och två deltidsarbetande administratörer. Enheten har ca 80 medarbetare i tjänst under våren, varav 24 arbetar som förskollärare och 42 som barnskötare i barngrupp.

På varje förskola finns det sedan augusti 2020 en arbetsplatsledare. Enhetens arbetsplatsledare (APL) utgör, tillsammans med rektor och de biträdande rektorerna, en utvidgad ledningsgrupp (ULG) som, i möjligaste mån, fattar gemensamma beslut kring frågor som rör övergripande organisation, struktur och innehåll i den utbildning som erbjuds barnen på Aspuddens förskolor. Till underlag för ULG:s beslut ligger, förutom nationella eller lokala (Stockholms stad och Hägersten-Älvsjö) direktiv och riktlinjer, diskussioner/reflektioner från enhetens olika pedagogiska forum samt från förskolornas APT. Det är vidare under APT som besluten följs upp och utvärderas.

På varje förskola finns kökspersonal och på 2 av förskolorna finns städpersonal anställd. Vi strävar efter en mångfald vad gäller pedagogerna etnicitet, kön och ålder.

Inom stadsdelens förskoleavdelning finns en resursenhet vars huvuduppdrag är att stötta samtliga av stadsdelens kommunala förskolor i arbetet med barn i behov av särskilt stöd. Resursenheten arbetar utifrån ett preventivt förhållningssätt och utifrån kunskapen om att tidiga insatser gör skillnad för barns utveckling och lärande. Aspuddens förskolor vänder sig regelbundet till Resursenheten för stöd i kompetensutveckling och fortbildning samt för handledning och rådgivning vid identifiering av enskilda barn eller grupper av barn med särskilda behov av stöd. Tack vare det systematiska arbete med tydliggörande pedagogik som vi startat upp tillsammans med resursenheten ser vi att antalet resursansökningar för barn i behov av särskilt stöd minskat på enheten.

Kvalitets- och utvecklingsarbete

Arbetet med mål, förväntade resultat och utvecklingsområden har pågått under hela året. I likhet med tidigare år har vi, på grund av olika omständigheter (bl.a. pandemin under våren och stor infektionsspridning under hösten), valt att stanna kvar i vissa frågor och områden under längre tid än ursprungligen planerat varpå vi tar med oss en del av 2022 års frågor till 2023. Frågor vi fortsätter arbeta med under 2023 är: pedagogisk dokumentation, gemensamma arbetssätt i Skolplattformens modul planering och bedömning, implementering av utvecklingssamtal i planering och bedömning och enhetens utvecklingsarbete med hälsocoacher och kockar utifrån måltidsstrategin.

I våra utvärderingar av våra förskolläraryrforum och barnskötarnätverk (som är de två kanaler vi i huvudsak använt oss av för våra förväntade resultat) kan vi utläsa att de pedagogpar vi startat (och som vi döpt om till pedagogiska basgrupper) gett många positiva effekter i form av ökad pedagogisk samsyn, förstärkt kollegialt lärande kring undervisning och förbättrad arbetsmiljö. En annan positiv effekt av årets arbete och som kretsar kring systematiskt kvalitetsarbete är de avdelningsprotokoll som vi tagit fram inom ramen för vårt centrala förskolläraryrforum och som alla arbetsgrupper börjat använda sig av under hösten 2022. Tack vare dessa protokoll ser vi ett utökat fokus på de cirkulära pedagogiska processerna i avdelningsreflektionerna och därmed utökat fokus på vårt huvudsakliga uppdrag med barnen.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	43,4 %	3,8 %	39,6 %	46,6 %	33 %	33 %	VB 2022
Analys Enheten har en mycket god andel förskollärare. Samtliga grupper har minst en förskollärare och i fem grupper har vi två förskollärare.							
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	83 %			75 %	88 %	88 %	2022
  Antal barn per grupp	17,6 barn/avd.			15,9 barn/avd.	16	16	VB 2022
Analys Under hösten har vi haft ett kraftigt utökat antal barn i behov av särskilt stöd i många grupper och med dem ett utökat antal resurspedagoger. I de grupper vi har en extra resursperson har vi ett extra barn i gruppen. Detta är anledningen till varför vi har fler barn per grupp under hösten i relation till våren.							
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,3 st			5,3 st	4,9	4,9	VB 2022
Analys Enheten har 5 yngre barn per pedagog och 6-7 äldre barn per pedagog. I vissa grupper har vi resurstöd varpå antalet barn per pedagog blir lägre. Personaltätheten är avhängig den ekonomiska tilldelningen.							
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,4			3,37	3,6	3,6	2022

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

Beskrivning

Barnkonventionens intentioner präglar utbildningen och arbetet med normer och värden på våra förskolor. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Lyhörda, medvetna pedagoger erbjuder en stimulerande lärmiljö som väcker barns nyfikenhet på sin omvärld.

Undervisningen kännetecknas av lek, språk, kommunikation samt hållbar utveckling, där barnens förmågor tas tillvara i undervisningens utformning.

Interkulturellt förhållningssätt präglar utbildningen samt förskollärarnas och barnskötarnas kommunikation med barn och vårdnadshavare.

Förväntat resultat

Utbildning och undervisning utformas utifrån alla barns rättigheter, behov och intressen. Utbildning och undervisning präglas av ett interkulturellt och normkritiskt förhållningssätt. Alla barn utmanas i sin språkutveckling genom en medvetet planerad utbildning och undervisning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningens förskoleavdelning ska utveckla arbetet med minoritetsspråk	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska utveckla sina arbetssätt som rör barns rättigheter	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Inom Aspuddens förskolor arbetar vi aktivt med barnkonventionen genom att varje arbetslag, i uppstarten av det pedagogiska läsåret, väljer en eller flera artiklar att arbeta särskilt med under året. Barnkonventionen hjälper oss att, tillsammans med barnen, våga ställa olika typer av frågor, även de obekväma, och på så sätt tänka utanför givna normsystem. Vi vill med detta arbete bland annat medvetandegöra att det inte finns i förväg givna ramar för hur vi bör tänka och agera samt att skilda uppfattningar och olikheter är viktiga och eftersträvarsvärda. Effekterna av arbetet med barnkonventionen ser olika ut i olika barngrupper och är som tydligast i äldre barnsgrupperna där kopplingarna till själva konventionen kan göras tydligare i samspråk med barnen. Inom enheten firar vi vidare Barnkonventionens tillblivelse i form av en gemensam ljusmanifestation i november månad och inför och efter denna diskuteras konventionen lite extra i äldre barnsgrupperna.			

Enhetsmål: Gruppen är en tillgång där varje barn har sin självklara plats, ges utrymme och blir lyssnad på

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Alla barn erbjuds en trygg och tillgänglig utbildning, fri från diskriminering och kränkande behandling.

Alla nya familjer erbjuds språksamtal i samband med inskolningsperioden.

Analys

Samtliga av enhetens grupper har arbetat aktivt med det första förväntade resultatet. Trygghetsvandringar har genomförts av alla grupper och gett många positiva resultat. Vi kan också se att vi behöver hålla fast vid arbetssättet kring trygghetsvandringarna och säkerställa att de genomförs såväl inomhus som utomhus och att regelbundna samtal med barnen behöver äga rum kring begreppet trygghet som betyder många olika saker för olika barn. Vårt arbete med integritetspolicyn har utvecklats enligt plan och upplevelsen är att policyn blivit mer levande i det vardagliga arbetet och att ännu fler barn tydligt visar var bl.a. deras fysiska integritets gränser går.

Under våren fortsatte vi arbetet med språksamtal, men landade i att vi vill integrera syftet med språksamtal i det större utvecklingsarbete kring inskolning/introduktion som vi ämnar genomföra under 2023.

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i lärmiljöer av hög kvalitet

Beskrivning

Utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö är lika viktiga delar som tillsammans skapar goda förutsättningar för barns lärande och utveckling.

Fysisk rörelse och hållbar utveckling är särskilt prioriterade områden. Målet är att främja hälsosamma vanor och rörelseglädje hos barn. Det handlar även om att barn ska få utveckla sin identitet och känna trygghet i den. Barns digitala kompetens utmanas och de digitala resurserna används på ett genomtänkt sätt i undervisningen. Kunskap om digitaliseringens möjligheter och dess utmaningar är vägledande.

Som stöd för att planera och utveckla utbildning och undervisning använder pedagogerna gemensamma strategidokument och ställningstaganden om språk, kultur, fysisk rörelse och måltid samt digitala verktyg.

Förväntat resultat

Alla barn utforskar, leker och kommunicerar i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer.

Alla barn utmanas genom en medvetet planerad utbildning och undervisning som synliggör sambandet mellan goda matvanor, fysisk aktivitet och hälsa.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningens förskoleavdelning ska tillsammans med förskoleenheterna fortsätta att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningens förskoleavdelning ska tillsammans med förskoleenheterna utveckla sitt strategiska kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning fortsätta att implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden för digitala verktyg i undervisningen.	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys På Aspuddens förskolor har vi arbetat fördjupat med stadsdelens ställningstaganden för digitala verktyg i våra pedagogiska nätverk, på APT och under våra planeringsdagar. Tertial 1 2022			
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning fortsätta att implementera den stadsdelsgemensamma rörelsestrategin för fysisk aktivitet och hälsa samt matstrategin.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys På Aspuddens förskolor har vi sammanfört hälsocoach-gruppen med kock-gruppen i syfte att arbeta med både matstrategin och rörelsestrategin. Vad gäller mastrategin genomförde vi en "mindfull eating"-måltid för pedagogerna som på detta sätt fått möjlighet att lära sig detta och därefter ska kunna erbjuda barnen detsamma. Under uppföljningen av planeringsdagen fick vi fram att nöjdheten varit stor och utbredd bland pedagogerna, men att vi behöver fortsätta prata och arbeta med mindfull eating för att på så sätt förankra arbetet ordentligt. Vad gäller rörelsestrategin inväntar vi fortfarande resultaten från den rörelsestudie som en av enhetens förskolor deltagit i. Vi har dock börjat lyfta "tabata" som en bra och effektiv metod att arbeta pulshöjande med barnen.			
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden för en likvärdig och tillgänglig lärmiljö.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Arbetet med implementeringen av stadsdelens ställningstaganden har genomsyrat enhetens pedagogiska forum och nätverk under året. Implementeringsarbetet kommer att fortgå även under nästkommande år.			
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning implementera det stadsdelsgemensamma underlaget för stadens språkprogram.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Inom Aspuddens förskolor arbetar vi med språkprogrammet inom ramen för våra pedagogiska forum och nätverk. Arbetet har intensifieras under hösten tack vare de stora satsningar som gjorts inom området på stadsdelen och bl.a. har resursenhetens talpedagog hållit i några av höstens barnskötarnätverk och förskolläraryrforum under hösten.			

Enhetsmål: *Varje barn inom Aspuddens förskolor möts av pedagogiska miljöer där material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner*

◆ Uppfylles delvis

Förväntat resultat

Alla barns utforskande, lek, kommunikation och förändrade kunnande fångas, följs upp och utmanas vidare genom pedagogisk dokumentation.

Alla barn utmanas genom en medvetet planerad utbildning och undervisning som synliggör sambandet mellan goda matvanor, fysisk aktivitet och hälsa.

Analys

En positiv effekt av årets arbete med cirkulära pedagogiska processer och utvecklingen av vårt systematiska kvalitetsarbete är de avdelningsprotokoll vi tagit fram inom ramen för vårt centrala förskolläraryrforum och som alla arbetsgrupper börjat använda sig av under hösten 2022. Tack vare dessa protokoll ser vi ett utökat fokus på de cirkulära pedagogiska processerna i avdelningsreflektionerna och därmed utökat fokus på vårt huvudsakliga uppdrag med barnen. Cirkulära pedagogiska processer är dock ett område vi behöver fortsätta arbeta

med och som vi därmed tar med oss in i nästa års verksamhetsplan.

Arbetet med måltidsstrategin har påbörjats och såväl barn som pedagoger och kockar har varit involverade i arbetet under våren. Dock har arbetet behövt pausas under hösten och tas därför med till 2023.

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Nämndmål: Invånarna i Hägersten-Älvsjö har tillgång till ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter

Beskrivning

Kultur- och fritidsaktiviteter ska planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga. Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete. Särskilda medel för kultur och skapande finns avsatta för att stimulera och utveckla detta arbete.

Tillgång till kultur spelar en viktig roll för barn och unga som skapar sin identitet. Den kan visa på möjlighet att formulera och uttrycka sig, bjuda på upplevelser som berikar, utmanar och bekräftar. För att nå nya målgrupper är det angeläget att alla barn får prova olika former av skapande och kultur tidigt. Förskolan är därför en given mötesplats som kan ge lika möjligheter till deltagande och skapande i enlighet med Stockholm stads kulturstrategiska program. Kulturpengen till förskolan samt stöd i hur arbetet med kultur kan utformas och utvecklas ökar förutsättningarna för att lyckas med intentionen. Kulturpengen är baserad på antalet inskrivna barn i förskolan..

Stadsdelsnämnden har utformat ett gemensamt ställningstagande för alla förskolor avseende arbetet med kultur i förskolan. Ställningstagandet ska vara ett stöd för medarbetarna i undervisningen samt kunna användas som information till vårdnadshavare. Implementering pågår och fortsätter under 2022.

Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Stadsdelsnämnden ska i samarbete med kulturnämnden och stadens fria kulturaktörer verka för att fler barn kommer i kontakt med kulturverksamheter.

Unga får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter som riktar sig och är tillgängliga för alla. Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud.

Ett nätverk utformas med aktörer från olika organisationer, föreningar och delar av stadens verksamheter i syfte att samverka och informera om fritids- och kulturverksamheter i stadsdelen främst för barn och unga. Stadsdelsnämnden har samarbete med biblioteken i stadsdelen. Fysiska möten kompletteras med digitala alternativ för att öka tillgängligheten för barn och ungdomar.

De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer. Äldreomsorgen har sju öppna mötesplatser bestående av två aktivitetscenter och fem träffpunkter, beredskap för Covid19-anpassade aktiviteter finns. I samarbete med kulturnämnden sker en särskild satsning på kultur för äldre i äldreomsorgens verksamheter. Stadsdelsnämnden planerar att bjuda in äldre till kulturevenemang under året.

Lokala föreningar har möjlighet att söka verksamhetsbidrag. Flera av de lokala föreningarna tar ett stort ansvar för att utveckla kultur- och fritidsverksamheter i stadsdelen och bjuder in såväl nya besökare som erfarna.

Utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program, utvecklar stadsdelsförvaltningen arbetet med att systematiskt inventera lokalbestånd och behov av lokaler för kultur, fritid och föreningsliv i stadsdelen för att bidra till stadsövergripande samhällsplanering som ska ge lika möjligheter till deltagande och skapande samt ett kreativt och attraktivt Stockholm. I arbetet strävar förvaltningen efter att hitta ett sätt för föreningar att nyttja lokaler och utrymmen på Medborgarkontoret i Älvsjö. Stadsdelens parker är viktiga mötesplatser som ska erbjuda både aktiviteter och rekreation. Möjlighet till spontanidrott finns bland annat vid de nya utegymmen och konstgräsplanerna.

Förväntat resultat

Kultur- och fritidsaktiviteter ska planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Barn på förskola och unga i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, träffpunkter och genom sina organisationer. Boende på förvaltningens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet.

Ett nätverk med aktörer kring barn och ungas fritids- och kulturaktiviteter finns för att planera, informera och samordna verksamheter och resurser, med syftet att bredda deltagandet och nå nya målgrupper, öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska verka för att nyttja de erbjudanden som ges via kulanpremien i syfte att fler barn ska ta del av kultur.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Aspuddens förskolor är ivriga kulturkonsumenter och har haft ett flertal teater-, dans- och musikföreställningar inne som samtliga grupper fått möjlighet att gå på under året. Vi försöker, i möjligaste mån, ta in föreställningar som går i linje med pågående projekt, men vi anser också att det finns ett stort egenvärde för barnen att, tillsammans med sina kamrater, få uppleva professionellt utövad teater, dans eller musikföreställningar utan projekt-kopplingar. Samtliga inköpta föreställningar har varit oerhört uppskattade av deltagande barn och pedagoger och vi har även fått mycket fin respons från vårdnadshavare vars barn kommit hem och berättat om sina upplevelser.			
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden Förskolan som kulturell mötesplats, för förskolans arbete med kultur.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Inom Aspuddens förskolor har vi ett pågående implementeringsarbete av de kulturella ställningstaganden som stadsdelen tagit fram. Vi arbetar väldigt aktivt med kulturfrågor och detta på olika sätt. Med barnen organiserar vi bl.a. ett flertal utställningar (under våren bl.a. en utställning i Aspuddsparken i samarbete med en odlarförening) i offentliga miljöer för att på så sätt synliggöra för barnen och deras "grannar" i området att de finns där och håller på och odlas till kompetenta demokratiska medborgare. I många av enhetens barngrupper pågår spännande projekt där kulturskapande står i centrum.			

Enhetsmål: Inom Aspuddens förskolor förstärks barnens utveckling och lärande genom möten och utforskande av olika former av kulturaktiviteter och skapande uttryckssätt

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla barn får ta del av planerad högläsning.

Alla äldre barn ges möjlighet att delta i boksamtal i samband med planerad högläsning.

Analys

Högläsning har utgjort ett av våra fokusområden i de pedagogiska forumen för såväl förskollärare som barnskötare under året och har gett många positiva resultat. Vi märker av ett utökat läsande, men också en större medvetenhet hos pedagoger att kvalitativ högläsning ställer höga krav på pedagogerna. Som ett komplement för högläsningen har vi Polyglutt och detta är ett verktyg vi använt oss av inom enheten i flera år.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Nämndmål: Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd är en fossilfri organisation år 2030

Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan (MKHP) gäller även under 2022. Stadsdelsnämnden tar med sin MKHP ett krafttag vad gäller

miljöfrågorna. Fokusområdena kommer från stadens miljöprogram. Många av miljöfrågorna är sådant som stadsdelsnämnden har arbetat med tidigare - att verksamheterna ska arbeta med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor etc. Dock så innebär stadsdelsnämndens MKHP en konkretisering av hur verksamheterna ska arbeta för att uppnå målet att vara fossilfria år 2030.

Vidare arbetar stadsdelsnämnden med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas med utgångspunkt ur förra årets inventering av investeringsbehov. Pengarna är tänkta att gå till energieffektiviseringsåtgärder i form av LED och nya vitvaror.

När upphandlingen av ny parkentreprenad görs under 2022 ska tydliga miljökrav ställas för att minska förvaltningens indirekta klimatpåverkan. Parkentreprenaden använder många tunga fordon och arbetsmaskiner och är därför en stor indirekt utsläppskälla för stadsdelsnämnden. Idén är att ställa krav på elektrifiering och biodrivmedel.

Verksamheter som serverar mat ska genom ökad medvetenhet och kunskap minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska förvaltningen få ner sina utsläpp från livsmedel med 25 procent till 2023. Livsmedelsinköp är förvaltningens största källa av växthusgaser.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden implementerar den lokala miljö- och klimathandlingsplanen som konkretiserar miljöprogrammets mål. I den ingår bland annat att stadsdelsnämnden ska minska användningen av plast i verksamheterna.

Matavfall har återvunnits i hög grad där det är möjligt och samtliga verksamheter som regelbundet serverar måltider har alla matåtervinningsmöjligheter.

Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin.

Den relativa energiförbrukningen i stadsdelsnämnden har minskat.

Utsläpp från stadsdelsnämndens verksamheter, både direkta och indirekta, har minskat.

Stadsdelsnämnden ska vara en fossilfri organisation år 2030.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska fortsatt bidra med kunskap till förskolornas kockar om ekologisk matlagning och kopplingen till klimatpåverkan, biologisk mångfald	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Samtliga av enhetens kockar har deltagit i och fått diplom i den kompetensutvecklingskurs som erbjudits under året. Kursen har varit mycket uppskattad av samtliga kockar.			
✓ Förvaltningen ska genom regelbunden uppföljning och kunskapsspridning få ner klimatpåverkan från livsmedelsinköp.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Aspuddens förskolor har, under året, fortsatt byta ut större möbler och material såsom soffor, mattor, skötbäddar etc. Vid samtliga nyinköp säkerställs att produkterna är kemikaliesmarta.			
✓ Förvaltningens verksamheter ska arbeta för att minska användningen av plast.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys I samtliga inköp som gjorts har en strävan funnits att ersätta plastprodukter mot mer miljövänliga produkter.			

Enhetsmål: Enheten arbetar för att Hägersten-Älvsjö är en fossilfri organisation år 2030

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Barnens mat innehåller minst 55 % ekologiska, svenskproducerade produkter.
Alla barn har tillgång till giftfritt material.

Analys

Enheten kom upp till 47% ekologiska livsmedel och nådde därmed inte det förväntade resultatet på 55%. Det främsta skälet till detta är de kraftigt ökade livsmedelskostnaderna som omvärldsläget skapat.

Vad gäller det giftfria materialet är arbetet ständigt pågående och samtliga materialköp görs utifrån ett giftfritt perspektiv.

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom givna ekonomiska ramar

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Avdelningen för social omsorg fortsätter arbetet med ekonomi i fokus med särskild tyngdpunkt på långsiktiga anpassningar utifrån ekonomiska förutsättningar. En utökad

samverkan internt och externt är nödvändig i det fortsatta arbetet. De myndighetsutövande enheterna inom individ- och familjeomsorgen arbetar utifrån översyn av placeringskostnader med alternativa men fullgoda lösningar samtidigt som den egna öppenvården utvecklas för att möta och följa våra invånares behov. Förändringar i organisation och bemanning kan bli nödvändiga. Utifrån ett minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos målgruppen pågår i vissa utförarverksamheter samlokalisering samt utveckling av verksamhetens utformning och innehåll. Organisation och bemanning ses över och anpassningar genomförs för att uppnå en långsiktigt hållbar ekonomi där verksamheterna kan bedrivas inom givna budgetram.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Enhetsmål: Enheten bedriver verksamheten inom givna ekonomiska ramar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

En budget i balans.

Analys

Tack vare statsbidrag och den fond som tidigare statsbidrag genererat avslutas året med en budget i god balans.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet fortsatt ha fokus inom tre områden; arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap. I den relativt nya stadsdelsnämnden är det viktigt att fortsätta skapa en gemensam grund och stärka cheferna i de kunskaper och processer som säkerställer ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivarfrågor och på så sätt stärka arbetsgivarvarumärket både internt och externt.

Arbetsmiljö

Arbete inom arbetsmiljöområdet är fortsatt ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och trivas i arbetet. Ett tillgängligt ledarskap är här viktigt för att kunna skapa och säkerställa en god arbetsmiljö. Det är även viktigt att säkerställa att arbetsmiljön är fri från kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering och repressalier. Chefer ska ha god kunskap om ovanstående och förvaltningen fortsätter att regelbundet genomföra utbildning inom områdena. Utbildningar

för chefer och skyddsombud inom grundläggande systematiskt arbetsmiljöarbete planeras också fortsätta under kommande år. Att arbeta förebyggande för att sänka sjukfrånvaron är fortsatt prioriterat. Stadens rehabiliteringsprocess tydliggör hur arbetet ska ske vid såväl kort- som långtidsfrånvaro och det är av största vikt att denna process följs.

Friskvård och att ha ett främjande och förebyggande hälsoperspektiv är en viktig del inom arbetsmiljöarbetet för att skapa förutsättningar för medarbetare att må bra. Alla medarbetare på förvaltningen erbjuds en timme friskvård per vecka när arbetet och verksamheten så tillåter. Medarbetare med lägre sysselsättningsgrad än heltid erbjuds friskvårdstid i proportion till sysselsättningsgrad. Alla medarbetare kan som anställda inom Stockholms stad, köpa årskort på stadens sim- och idrottshallar till ett subventionerat pris. Medarbetare kan även välja att få annan godkänd friskvårdsaktivitet subventionerad till ett belopp som fastställs av förvaltningens årsvis, för närvarande 1 200 kronor per år.

Kompetensförsörjning

Chefer ska ha en god kunskap inom stadens kompetensförsörjningsprocess för att långsiktigt ha en plan för att utveckla, behålla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. För att stärka försörjningen av chefer och nyckelkompetenser är det även viktigt med en strategisk successionsplanering inom respektive verksamhetsområde. Vid rekryteringar är det viktigt att säkerställa att den enskildes kompetens blir avgörande och att ingen diskriminering sker. Vid chefsrekrytering är det även viktigt att de fem kompetenserna i stadens chefsprofil är vägledande i rekryteringen och urvalet. Stadsdelsnämnden fortsätter därför att stärka chefer i kunskap om stadens kompetensbaserade rekryteringsprocess.

Medarbetare med ofrivillig deltid som anmäler önskemål om högre sysselsättningsgrad ska erbjudas det när möjlighet uppstår. Arbetet med att öka kunskapen om projektet ”heltidsresan” och en god bemanningsplanering fortsätter under kommande år där det nya schema- och bemanningssystemet Medvind även har startat inom flera verksamheter.

Chefsuppdrag och ledarskap

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. Ledarskapet ska vara präglad av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod. Chefer ska stöttas och stärkas i detta för att på bästa sätt kunna leda sin verksamhet och hantera förändringar och komplexa situationer.

Stadens nya chefsprofil grundar sig i det transformerande ledarskapet, eller Full Range leadership-modellen, en modell som länge dominerat forskningen. Chefsprofilen består av fem kompetenser och utgör en plattform för stadens syn på chefers ledarskap. Chefsprofilen är vägledande i arbetet med aktiviteter inom ledarutveckling som stadsdelsnämnden arbetar med under 2022.

Chefer som i den nya stadsdelsnämnden är nya i sin chefsroll, genomgår chefsintroduktion för att få en god grund till vad som förväntas i uppdraget kopplat till personalansvar och att vara arbetsgivarföreträdare. Stadsdelsnämnden kommer även kommande år att ta fram en s.k.

chefsutvecklingsstrappa med olika nivåer av utbildningsblock kopplat till grundnivå respektive fortsättningsnivå. Utvecklingsinsatser för chefer kan även ske genom dels genom stadens chefsutvecklingsprogram och dels andra stadsövergripande upphandlade insatser.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet.

Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.

Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen ska implementera arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare i det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2022-01-01	2022-12-31	
<p>Analys</p> <p>Under hösten 2021 sammanförde vi enhetens kock- och hälsocoachnätverk till ett gemensamt i syfte att arbeta med förbättrad arbetsmiljö utifrån ett bredare perspektiv. Arbetet har bl.a. resulterat i uppstarten av ett arbete med "mindful eating" och att kockarna börjat ta en större plats i det vardagliga mötet med verksamheten med barnen. Gemensamma matprojekt där fokus ligger på hälsa och upptäckten av nya och miljövänliga livsmedel har påbörjats på flera förskolor och i vilka kockarna tar stor del. Genom dessa olika satsningar har vi bl.a. ökat känslan hos kockar och många medarbetare att utgöra del av ett större "vi".</p> <p>Vårens sista APT avslutades med en middag för alla medarbetare på restaurang. Denna satsning blev oerhört uppskattad eftersom liknande satsningar ej varit möjliga under pandemins svåra år. Att få "sitta som vuxna, bli behandlade som vuxna, bara prata med vuxna och bli uppassade" är oerhört viktigt för förskolans personal varför liknande satsningar behöver kunna prioriteras för medarbetarnas välmående.</p> <p>Enheten drabbades särskilt hårt av pandemin i dess slutskede i januari-februari. Denna hårda "final" har resulterat i särskilt stor trötthet, men också uppgivenhet eftersom vårdnadshavarnas missnöje uttryckts desto mer. Att mot slutet av våren äntligen kunna släppa in vårdnadshavarna i förskolornas lokaler bidrog till att optimismen ökade bland såväl familjer som medarbetare och vi hoppas nu att de klyftor mellan hem och förskola som blivit resultatet av pandemin ska kunna överbryggas igen.</p> <p>Hösten har dessvärre varit fortsatt tuff då många infektioner florerat och frånvaron därför varit hög. Frånvaron i kombination med de förändrade LAS-regler som trätt i kraft och det försvårade vikarieläget som blivit en följd av det sistnämnda, har slagit hårt mot enhetens medarbetare.</p> <p>Vi kunde dock avsluta året med en kravlös och energigivande storsatsning i form av en heldag med underhållande föreläsning, restaurangbesök och guidad museivisning; en satsning som uppskattades mycket av samtliga medarbetare.</p>				

Enhetsmål: *Enheten är en god arbetsgivare med en god arbetsmiljö*

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

En introduktionsplan för nya medarbetare ska färdigställas.

Alla medarbetare ska erbjudas verktyg i återhämtning på jobbet.

Medarbetare som behöver extra stöd erbjuds coachande samtal av närmsta chef.

Analys

Den introduktionsplan för nyanställda medarbetare som vi haft som ambition att ta fram under året har ännu inte tagits fram utan får följd med oss till 2023.

Vad gäller verktyg för återhämtning på jobbet har vi förbättrat miljöerna runt enhetens återhämtningsfåtöljer (som vi har på samtliga av våra förskolor och som används mycket

flitigt av våra medarbetare) vilket uppskattats av medarbetarna. Vi har vidare köpt in en hel del litteratur kring återhämtning kopplad till modern hjärnforskning och under årets personalsociala satsning bjöd vi in en föreläsare som på ett substantiellt, men ändå lättsamt och underhållande vis pratade om vikten av återhämtning, men även om vikten av inställning till jobb och liv hos var och en av oss. Föreläsningen uppskattades mycket av samtliga medarbetare.

De coachande samtalen utnyttjas flitigt av många medarbetare och genererar många positiva resultat för såväl arbetsmiljö som för utvecklingen av undervisningen av barnen.

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på resultat för invånarna

Beskrivning

En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna. Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.

Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och energiförbrukningen i dessa minskar.

Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är innovativa och tillvaratar digitaliseringens möjligheter

Beskrivning

Nämndens arbete med att utveckla innovation och digitalisering kommer att intensifieras. Bland annat kommer en innovationsansvarig att utses för att driva frågorna. Stödet till verksamheterna i innovation och digitalisering ska öka och innovationer och idéer kring digitalisering ska uppmuntras. Nämnden kommer att arbeta aktivt för att bygga digital kompetens i stadens verksamheter. Detta inkluderar beställarfunktion av digitala tjänster och produkter.

Stadsdelsnämnden ska bidra till att utveckla stadens arbete med säkerhetsskydd och informationssäkerhet. Nämnden har en utsedd informationssäkerhetssamordnare och ett lokalt dataskyddsbud. Medarbetarna på förvaltningen ska ha kunskap om informationssäkerhet och vad det innebär för deras verksamhet. Under 2022 kommer förvaltningen att utse informationssäkerhets- och dataskyddsambassadörer. De kommer representera sina verksamheter och deltar i arbetet med att kartlägga övergripande system, program, processer

och arbetssätt. Stadsdelsnämnden behöver öka andelen medarbetare som tar del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetsskydd och dataskydd under 2022.

Avdelningen för förskola

Förskoleavdelningen har formulerat ett antal pedagogiska ställningstaganden kopplat till digitalisering som ska utgöra stöd för undervisning samt förtydliga förskolans digitaliseringsuppdrag, både för medarbetare och för vårdnadshavare. Implementeringen av den lokala digitaliseringsstrategin och ställningstaganden för digitala verktyg i undervisningen fortsätter under 2022, parallellt med utvecklingen av arbetssätt för det systematiska kvalitetsarbetet i Skolplattformen. Satsningar på digitala verktyg både för barn och pedagoger fortsätter parallellt med kompetensutveckling kring användning av digitala verktyg i undervisningen.

Avdelningen för social omsorg

Avdelningen uppmärksammar och möjliggör ett modigt ledarskap och engagerade medarbetare som bidrar till fortsatt innovation och utvecklingsarbete. Arbetet med att socialtjänsten ska bli mer effektiv och utveckla användandet av digitalisering och e-tjänster fortsätter. Den digitala utvecklingen fortgår även internt med fortsatta digitala möten och användandet av olika verktyg för att öka interaktionen vid dessa. En kartläggning av den digitala kunskapen görs inom grupp- och servicebostäderna samt bland deltagare inom de socialpsykiatriska verksamheterna för att stärka den digitala delaktigheten. Avdelningen utvecklar och stärker arbetet med digitalisering för deltagare i dagliga verksamheter och personer med daglig assistans med syftet att öka graden av delaktighet och motverka isolering i pandemins spår. Ett projekt för utveckling av kring digitalt (SMART) föräldrastöd pågår.

Avdelningen för äldreomsorg

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov. Ett projekt med en digital samordnare kommer att genomföras under 2022 för att stötta medarbetare och chefer inom äldreomsorgen i användandet av olika tekniska lösningar. Införandet av smarta lås inom hemtjänsten påbörjas i början av 2022, arbetet med att erbjuda digitala inköp fortgår samt att förvaltningen inväntar direktiv gällande införandet av digitala natttillsyner.

Avdelningen för samhällsplanering och intern service

Avdelningen ska planera för det långsiktiga digitaliseringsarbetet på förvaltningen och strukturera upp detta. Vidare ska en IT-samarbetsyta lanseras och även ett bokningssystem för el-cyklar. Det kommer också att tas fram en struktur för ett digitaliseringsnätverk där alla verksamheter ska involveras.

Förväntat resultat

Innovationer och digitala arbetssätt leder till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheterna. Verksamheterna är innovativa och använder digitala lösningar och annan välfärdsteknik. Verksamheterna har hög kvalitet och det finns en jämlik tillgång till gott stöd och service.

Andelen medarbetare som tagit del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetsskydd och dataskydd har ökat.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Systematiskt kvalitetsarbete

Utvecklingen av enhetens systematiska kvalitetsarbete pågår ständigt. Men ett konkret exempel från detta utvecklingsarbete under året är de avdelningsprotokoll som vi tagit fram inom ramen för vårt centrala förskolläraryorum och som alla arbetsgrupper börjat använda sig av under hösten 2022. Tack vare dessa protokoll ser vi ett utökat fokus på de cirkulära pedagogiska processerna i avdelningsreflektionerna och därmed utökat fokus på vårt huvudsakliga uppdrag med barnen.

Synpunkter och klagomål

Synpunkter och klagomål från vårdnadshavare hanteras direkt via telefon, genom skriftliga svar på mail eller genom fysiska samtal. Synpunkter och klagomål har inkommit gällande följande områden: riktlinjerna för Covid-19 (barn med symtom), vid upprepade vädjanden om hemmahållande av barn, tidig hämtning och tillfälliga stängningar av vissa av enhetens förskolor i januari månad samt kring flytten av förskolan Gladans verksamhet till Flyttfågeln.

Övrigt

Verksamhetsberättelsen kommer att gås igenom med samtliga medarbetare under januari månads (2023) APT.